

ZNAJSTVENI SKUP »MOLVE - LJUDI, SELO I OKOLIŠ U DUGOM TRAJANJU«, MOLVE, 27. RUJNA 2008.

U povodu obilježavanja dvaju veoma značajnih jubileja za mjesto i općinu Molve - 350. godišnjice osnivanja današnjeg sela Molve (1658. - 2008.) i 15. godišnjice ponovnog osnivanja Općine Molve (1993. - 2008.) - u Molvama je 27. rujna 2008. godine održan znanstveni skup »Molve - ljudi, selo i okoliš u dugom trajanju«.

Osim Društva za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju, domaćina Općine Molve, domaćeg Društva za povjesnicu i starine Molve te susjednog Povijesnog društva Koprivnica, suorganizatori skupa bili su i središnje povijesno društvo u Hrvatskoj, Društvo za hrvatsku povjesnicu te Odjel za povijest Matice hrvatske. Nacionalnu razinu znanstvenom skupu svojim je pokroviteljstvom dao i predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić, a skup su svojim sponzorstvom podržali Podravska banka d.d., Hrvatske vode, Janaf - Jadranski naftovod d.d. i Hrvatske šume d.o.o.

Tijekom cjelodnevnog radno-revijalnog programa, koji je počeo u 8.30 i trajao do 19.30 sati, naravno s pauzama, održana su 24 izlaganja upotpunjena polusatnim ili duljim raspravama nakon svake od četiriju sekcija izlaganja, posjećeni su neki od najznačajnijih lokaliteta u Molvama te su predstavljena recentna izdanja Općine Molve - »Zbornik o mons. dr. Jurju Magjercu« i knjiga Vladimira Šadeka »Molvarska Podravina i druge teme«, koje su svi sudionici, među ostalim, dobili na dar.

Prije početka radnog dijela skupa upriličeno je **svečano otvorenje** na čijem je početku načelnik Općine Molve, Ivan Kolar, svima zaželio dobrodošlicu i iskazao zadovoljstvo što se tako velik broj uglednih znanstvenika i stručnjaka odazvao sudjelovanju na skupu. Slijedio je kratak nastup KUD-a Molve koji je prisutnima dočarao djelić molvarske kulturne baštine i narodnih običaja. Inicijator organiziranja znanstvenog skupa, ujedno i predsjednik organizacijskog odbora znanstvenog skupa, mr. sc. Hrvoj Petrić, u svojem je obraćanju naglasio važnost *decentraliziranja* znanosti, čemu je najbolji primjer ovaj znanstveni skup. Nakon njega prisutnima su se obratili predstavnici suorganizatora skupa. Predsjednik Društva za povjesnicu i starine Molve, Mario Kolar, izrazio je zadovoljstvo što će se Molve ovim znanstvenim skupom upisati na znanstvenu kartu Hrvatske i zahvalio je prisutnima što su svojim sudjelovanjem omogućili taj događaj koji je iznimno važan za Molve. Predsjednik Društva za hrvatsku povjesnicu te pročelnik Odjela za povijest Matice hrvatske, dr. sc. Željko Holjevac, naglasio je da bez povjesnica pojedinih mjesta nema ni hrvatske povjesnice pa je u tom smislu ovaj znanstveni skup veoma važan za hrvatsku povjesnicu. Predsjednica Povijesnog društva Koprivnica, Ružica Špoljar, izrazila je zadovoljstvo što se u Podravini rađa još jedna sredina koja će njegovati znanstvena istraživanja, čemu je najbolji dokaz ovaj znanstveni skup. Na kraju se prisutnima obratio poseban gost znanstvenog skupa, prof. dr. sc. Dragutin Feletar, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji je izrazio zadovoljstvo što Podravina ovim znanstvenim skupom i općenito recentnim znanstvenim akcijama na molvarskom području dobiva još jedno znanstveno uporište na svojem prostoru. Također je pohvalio činjenicu što je projekt iznijela mlada ekipa predvođena mr. sc. Hrvojem Petrićem jer to pokazuje da Podravina ima znanstvenu budućnost. U tom

se smislu našalio da se na ovom skupu osjeća kao nogometni menadžer koji traži mlade talente.

Radni dio skupa organiziran je u četiri cjeline. Prva cjelina, **Molve od prapovijesti do kraja srednjeg vijeka**, obuhvatila je priopćenja koja se bave najranijom poviješću molvarskog kraja. Arheološki blok izlaganja otvorila je dr. sc. Tajana Sekelj-Ivančan iz Instituta za arheologiju iz Zagreba priopćenjem »Talionička djelatnost u okolici Molva«. Njezin kolega iz Instituta, dr. sc. Bartul Šiljeg, održao je priopćenje »Zračna arheologija okolice Molva«, a arheolog Ivan Zvijerac iz Torčeca predstavio je »Arheološku topografiju općine Molve«. Priču o najranijoj povijesti molvarskog kraja zatvorio je Ranko Pavleš iz Koprivnice priopćenjem »Molve i okolica u srednjem vijeku«. Nakon rasprave o prvoj skupini priopćenja i pauze, radni dio skupa nastavio se priopćenjima koja kronološki obrađuju molvarsku povijest. Cjelinu **Novovjekovne promjene u Molvama** otvorio je mr. sc. Hrvoje Petrić iz Zavoda za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu priopćenjem »Prilog poznavanju odnosa ljudi i okoliša u Molvama i okolici u 17. i 18. stoljeću«. Prof. dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević iz Zagreba, koja je rodom iz Molvama obližnjeg Virja, održala je priopćenje »Molvarska tradicija čuvanja i njegovanja starih kulturnih i povijesnih vrijednosti naroda u 19. i 20. stoljeću«. O pisanju novina iz prve polovice 20. stoljeća o Molvama govorili su doktorand povijesti Željko Karaula iz Bjelovara - »Molve i virovska Podravina u listu Hrvatske novine (1905. - 1910.)« i dr. sc. Ljiljana Dobrovšak iz Instituta društvenih znanosti »Ivo Pilar« iz Zagreba - »Koprivničke novine o Molvama između dva svjetska rata (1918. - 1940.)«. Dr. sc. Željko Holjevac s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu održao je izlaganje na temu »Molve potkraj 19. i početkom 20. stoljeća u svjetlu statističkih podataka«. Nakon njega su svoja izlaganja održala i dva istraživača iz Molva. Na skupu je nastupilo šest referenata iz Molva, od kojih četvero mladih istraživača, i to je još jedan važan dobitak za Molve i Podravinu. Prvo je izlaganje održao već afirmirani povjesničar i politolog Vladimir Šadek - »Elaborat Službe državne sigurnosti poslije Drugoga svjetskog rata o bivšim političarima molvarske Podravine«, a drugo apsolutno povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu Ivan Hontić - »Prilozi za poznavanje povijesti Molva od 1972. do 1992.«.

Nakon prvih dviju skupina priopćenja održana je rasprava, a slijedili su stanka za ručak i **stručni obilazak znamenitosti Molva**. Sudionici i gosti znanstvenog skupa prvo su posjetili rodnu kuću jednog od najznačajnijih hrvatskih etnokoreologa i koreografa, dr. sc. Ivana Ivančana, rođenoga u Đurđevačkoj ulici u Molvama, gdje je i umro, iako je cijeli život proveo izvan Molva. U Ivančanovoj kući dočekali su ih Ivančanova supruga i sin, gospođa Marlena i gospodin Andrija Ivančan, koji su ih proveli kroz kuću i imanje. Jedno od kulturnih središta u Molvama je Galerija Molvarškoga likovnog kruga, koja je bila sljedeća postaja u stručnom obilasku sela. U Galeriji ih je dočekaio predsjednik Molvarškoga likovnog kruga, Zvonimir Ištvan, koji ih je upoznao s djelovanjem te udruge te predstavio reprezentativnu izložbu radova članova MLK, među kojima su se nalazile i slike doajena hrvatske naive Mije Kovačića iz Molva. Nakon kraćeg razgledanja izložbe gosti su posjetili najvažniju i najpoznatiju građevinu u Molvama - župnu crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije, »podravsku katedralu«, u kojoj im se obratio fra Ivan Poletto, župnik i gvardijan u Molvama. Tijekom razgledanja crkve fra Poletto je govorio o znamenitostima i povijesti molvarske crkve

i župe te o čudotvornom kipu Majke Božje Molvarske. Na povratku u Društveni dom gosti su se zaustavili u centru mjesta kod spomenika rodi i poznate replike vodenice koja je jedan od najpoznatijih simbola Molva.

Radni dio skupa nastavljen je u poslijepodnevnim satima grupom priopćenja u cjelini **Jezik, kultura i značajne ličnosti Molva**, koja donose priloge o jezičnoj, duhovnoj i kulturnoj baštini molvarskog područja. Jezikoslovni blok izlaganja otvorio je dr. sc. Mijo Lončarić iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje iz Zagreba priopćenjem »Molvarski govor«, nastavila ga je dr. sc. Jela Maresić iz Zavoda za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba priopćenjem »Leksik molvarškoga govora«, a završili su ga prof. dr. sc. Velimir Piškorec s Odsjeka za germanistiku Filozofskog fakulteta iz Zagreba i njegova diplomantica Ana Kolar iz Molva priopćenjem »Germanizmi u molvarskom govoru«. Mario Kolar iz Molva govorio je o »Doprinosu Molvaraca hrvatskom književnom životu 20. stoljeća«, nakon čega su slijedila izlaganja o istaknutim ličnostima iz Molva. Dr. sc. Stjepan Razum zc, voditelj Nadbiskupskog i kaptolskog arhiva iz Zagreba, održao je izlaganje »Biskup Đuro Kokša i Molve«, a dr. Barbara Lukačin iz Zagreba, koja je rodom iz Molva, izlaganje »Poruka i ostavština mons. dr. Đure Kokše hrvatskom narodu«. Etnologinja Vesna Peršić-Kovač iz Muzeja grada Koprivnice održala je izlaganje »Ivan Ivančan, etnolog i folklorist«. Na skupu nije održano izlaganje o msgr. dr. Jurju Magjercu koji također spada među najznačajnije ličnosti iz Molva, no o njemu je prošle godine u Molvama održan poseban stručnoznanstveni skup, tako da za ovaj projekt nije bilo novih istraživanja koja bi se mogla prezentirati. Umjesto izlaganja o msgr. Magjercu, sudionici znanstvenog skupa dobili su zbornik radova s prošlogodišnjeg skupa o njemu, koji su izdali Hrvatski institut za povijest i Općina Molve. Nakon obavezne rasprave otvorena je i posljednja grupa priopćenja kojoj su uporište **Ljudi, okoliš i suvremene teme**. Otvorio ju je načelnik općine Molve, Ivan Kolar, koji je održao izlaganje »Općina Molve od ponovnog osnivanja 1993. do 2007.«, a o »Demografskim promjenama u općini Molve od 1857. do 2001.« govorio je prof. dr. sc. Dražen Živić iz vukovarskog centra Instituta društvenih znanosti »Ivo Pilar«. Doktorand geografije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu i predavač prometne geografije na Fakultetu prometnih znanosti u Zagrebu, Petar Feletar, održao je izlaganje »Osnovne značajke suvremenog prometno-geografskog položaja Molva«, dok je Ivana Žebec iz Instituta društvenih znanosti »Ivo Pilar« iz Zagreba održala izlaganje »Iskorištavanje prirodnog plina - utjecaj na razvoj Molva«. Dr. sc. Dragan Damjanović s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu dao je priopćenje »Prilozi poznavanju povijesti gradnje župne crkve Blažene Djevice Marije u Molvama«, a posljednje izlaganje na skupu održao je mr. sc. Silvije Jerčinović s Visokoga gospodarskog učilišta u Križevcima - »Mogućnosti i prilike razvoja ruralnog turizma općine Molve vrednovanjem povijesne, tradicijske i prirodne baštine«.

Počevši priopćenjima o prapovijesti, a završivši izlaganjima usmjerenim prema budućnosti molvarskog kraja, ovaj znanstveni skup otkrio je mnoge zanimljive činjenice za bolje razumijevanje prošlosti, življenje sadašnjosti i planiranje budućnosti. Svoju potpunu svrhu ispunit će 2009. godine kada se planira izlazak zbornika radova sa skupa, koji će biti iznimno vrijedna multidisciplinarna znanstvena monografija o molvarskom kraju.

Mario Kolar

Ekonomaska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen V. / Broj 5
Zagreb - Samobor 2009.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Sekcija za gospodarsku povijest Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti Zagreb
(moderator: Hrvoje Petrić)

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: doc. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Urednici / Editors-in-chief:

Hrvoje Petrić, Drago Roksandić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb, Hrvatska), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula, Hrvatska), Zrinka Blažević (Zagreb, Hrvatska), Tatjana Buklijaš (Cambridge, UK), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb, Hrvatska), Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Halil İnalçik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci, Hrvatska), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb, Hrvatska), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb, Hrvatska), Ivan Mirnik (Zagreb, Hrvatska), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb, Hrvatska), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb, Hrvatska), Marko Šarić (Zagreb, Hrvatska), Mladen Tomorad (Zagreb, Hrvatska), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Hrvatska), Zlata Živaković Kerže (Osijek, Hrvatska)

Grafički urednik / Graphic design:

Alojz Zaborac

Prijelom / Layout:

Meridijani, Hrvoje Herceg

Lektura / Language editing:

Aleksandra Slama i Dražena Santini

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN:

1845-5867

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2009.

Adresa uredništva / Mailing adress:

Hrvoje Petrić (urednik)
Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@inet.hr

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije
